

בס"ד ♦ שבת קודש פרשת תולדות ♦ ב' כסלו תשע"ו

עלון 174

העלון יוצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

תפילה על האחר

"וַיַּעֲתֵר יִצְחָק לַהו' ה' לִנְכַח אֲשֶׁתוֹ פִּי עֲקָרָה הוּא וַיַּעֲתֵר לוֹ הו' ה' וַתֵּהָר רַבֵּקָה אֲשֶׁתוֹ" (כה כא).
הנה מאז שהתפתחה הטכנולוגיה מוצא האדם את עצמו יודע ושומע את אשר קורה בכל קצווי העולם. וכמאמר הכתוב [אסתר א] "מהודו ועד כוש שבע עשרים ומאה מדינה".
אין לך דבר וחצי דבר שעוף השמים לא יוליך את הקול. ומה רבותא יש בכך? ומה יש לנו ללמוד ממצאות זו?

לצערנו, בכל יום ושעה בערוצי הקודש נשמעת תחינה ובקשה לרחמי הציבור על יהודי הנמצא במצוקה או חוסר בריאות לא עלינו, ואין בידו די מחסורו. ועם ישראל רחמנים בני רחמנים, קמים לסייע איש כאשר ידבנו ליבו, וכפי יכולתו באותה העת. אך, הנה רואים אנו שתכפו הצרות מעל לראש, ולא ניתן לעמוד מנגד, אך מאידך, אין הקומץ משביע את הארי, ומחוסר ברירה ומחוסר יכולת, אין אנו מקשיבים לקריאת העזרה, אלא שומעים אותה וממשיכים הלאה בשגרת החיים.

בפרשת השבוע באה התורה ללמדנו, שיש בידי כל אחד ואחת דרך לסייע אם לא בממון אזי בתפילה. "ויעתר יצחק להו' ה'", יצחק אבינו נוגע בדבר ולכאורה מה הפלא שהוא נושא תפלה לאל עליון קונה שמים וארץ בכל מנת להיושע? פלא היה לנו אם היה מחריש ואינו מתפלל על אשתו בשר מבשרו? אך בהתבונן היטב נבחין כי תפלה על כל צרה שלא תבוא באה לפתור את הקושי העכשווי שאמיתית הוא, אך אין כאן אלא אקמול זמני בלבד. "ויעתר יצחק להויה" - "ויעתר לו הו' ה'", צריכים אנו להתפלל על גלות השכינה ועל שממות היכלנו ובעז"ה, "ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב", ממילא, כל המחלות הגשמיות והרוחניות שבאות על האדם "יהיו כמוץ אשר תדפנו רוח", הוא הנרמז לנו בפסוק, כאשר יצחק מתפלל על צרת הו' ה', "כי בכל צרתם לו צר" - אזי בודאי "ויעתר לו הו' ה'" כי כל המתפלל על חברו והוא צריך לאותו ענין נענה תחילה.
ומי כמונו זקוקים לריפוי נגעי הנפש אשר באדם, אשר על כן, נישא תפלה לקב"ה שיחזיר שכינתו לציון ויבנה חורבות ירושלים בב"א.

למשפחת כיתה יב/3 שלוחה ברכת שבת שלום

יו"ל ע"י כיתה יב/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט כל הזכויות שמורות

צבא ומלחמה – הרב שלמה מן ההר זצ"ל

בין דתיים ללא דתיים - מיעוט מול רוב

החיילים הדתיים הם בדרך כלל מיעוט במסגרת שהם מצויים בה. אדם הנמצא במיעוט עובר בהכרח לעמדת התגוננות: כולם אומרים כך, ואתה צריך לעמוד נגד רבים, להסביר, להתנצל, להתגונן.

במסגרת ההסדר קיים מצב הפוך: היחידה כולה היא של חיילים שומרי מצוות, ושוב עולה השאלה: איך תוצג היחידה בפני שאר החיילים: האם היא חייבת להיות למופת, או שמא די לה לעשות את מלאכתה כראוי?! האם תפגין עליונות, או תשתלב בחברה כולה?! איזו עמדה יגבש לעצמו חייל דתי, הנמצא בין לא דתיים? להתגונן - אין לו כל סיבה; להתקיף - עלול הוא מהר מאוד למצוא עצמו מנותק מסביבתו מבחינה חברתית - ואסור לו לשכוח שהוא חלק מיחידתו, לחיים ולמוות.

הפתרון הרצוי הוא בכוון זה: יעצב הפרט את הכרתו הדתית, ויהיה מוכן להסביר הסברה עניינית דברים שאינם מובנים לסביבתו. מה נובע מהכרה דתית של אדם? כחייל צה"ל, הנלחם לשלומם של עם ישראל ולשליטתו על ארץ ישראל, נלחם הוא על רעיונות דתיים. קל להסביר את רוב פעולותינו בארץ מנקודת מבט דתית, בקלות רבה יותר מאשר מנקודת מבט חברתית: איזו זכות חברתית יש לנו לתפוס את הארץ מיושביה הערבים? מה זכותנו לתבוע מיהודי העולם כולו להטות שכס לקיומה של מדינת ישראל? מדוע דורשים אנו מיהודי העולם לעלות ולחזק את המדינה? לכל אלה הצדקה אחת: ארץ ישראל הובטחה לעם ישראל ע"י בורא העולם. הקשר שבין כל יהודי באשר הוא לארץ ישראל קיים בזכות הבטחת הארץ לאבות. בכך שונה החייל הדתי מחבריו: הוא דורש זכויות בגלל אמונתו ובאותה מידה מטיל על עצמו חובות הנובעות מאמונתו: הוא מקיים מצוות גם אם הן מגבילות אותו. החייל שאינו דתי, לעומתו, דורש זכויות הנובעות מהזיקה הדתית הקושרת את עם ישראל לארצו, אבל את החובות מטיל הוא על זולתו: הערבים חייבים לפנות לנו את הארץ: יהודי העולם חייבים לתמוך בנו - אבל הוא עצמו אינו מקיים מצוות כאשר הן מגבילות אותו. מנקודת מבט זו קל להצדיק את עמדתו של החייל הדתי, מזו של חברו שאינו שומר מצוות. לא כך נראים הדברים בעיני אנשים לא-דתיים. כתוצאה ממבנים חברתיים שונים נוצר מצב בו הצבור הדתי מותקף - ועקב כך מתגונן; העיתונות והרדיו מבקרים את צבור שומרי המצוות, עד כי רבים מניחים, כי אדם דתי הוא חייב, כל עוד לא הוכח שהוא זכאי. נוצר "מוסר כפול": באים בטענות נגד אישים ומוסדות בצבור הדתי על דברים המקובלים על כל גוף במדינה, והטענה היא: אני אינני דתי. אבל אתה, כיצד אתה עושה זאת? טענות כאלה גוררות ויכוחים מרובים. כדאי ללמוד כיצד מדברים וכיצד מתווכחים.

ש"ת צבא ומלחמה – הרה"ג זלמן מלמד

שאלה:

אני יודע שיש מצווה חשובה מהתורה לשרת בצבא ולהגן על הארץ, אבל אם לדוגמה יש לי סיכוי לשירות משמעותי מאוד, כמו בחיל האוויר, אולם יש סכנה גדולה יותר ברוחניות שם (שהרי לא מתגייסים לגדודי הבינשי"ם), האם גם אז המצווה היא ללכת למקום הכי משמעותי שאוכל?

תשובה:

אם אדם חושש שתהיה פגיעה באמונתו אם ילך ליחידה מסוימת, אסור לו להסתכן ועליו לבחור לשרת ביחידה שבא יוכל לשמור על דרכו הרוחנית.

ציטוטים מספרי - הרא"ה

"מי שיש לו נשמה של יוצר מוכרח להיות יוצר רעיונות ומחשבות, אי אפשר לו להסגר בתלמודו השטחי לבד. כי שלהבת הנשמה עולה היא מאליה, ואי אפשר לעצור אותה ממהלכה". (אורות הקודש)

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד

יו"ל ע"י כיתה יב/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט כל הזכויות שמורות